

cibus propter causam prædictam: & propter hoc ratio non sequitur.

Ad secundum dicendum, quod differentia sexuum, & membrorum erit ad naturam humanam perfectionem reintegrandam & in specie, & in individuo: unde non sequitur quod sit frustra, quamvis animales operationes desint.

Ad tertium dicendum, quod prædictæ operationes non sunt hominis in quantum est homo, ut etiam Philosophus dicit: & ideo in eis non consistit beatitudo humani corporis; sed corpus humanum beatificabitur ex redundantia à ratione, à qua homo est homo in quantum erit ei subditum.

Ad quartum dicendum, quod delectationes corporales, sicut dicit Philosophus in VII. & X. Ethic. cap. 11. vel 111. sunt medicinales, quia adhibentur homini ad tollendum fastidium; vel etiam ægitudinales in quantum homo eis inordinate delectatur; ac si essent veræ delectationes; sicut homo habens infirmum gustum delectatur in quibusdam quæ sanis non sunt delectabilia: & ideo non oportet quod tales delectationes sint de perfectione beatitudinis, ut Judæi, & Saraceni, & quidam hæretici posuerunt, qui vocantur Chiliarchæ, quia etiam secundum doctrinam Philosophi, non videntur sanum affectum habere. Solæ enim delectationes spirituales secundum ipsum sunt simpliciter delectationes, & propter se querendæ; & ideo ipsæ solæ ad beatitudinem requiruntur.

QUÆSTIO II.

Deinde queritur de conditionibus beatorum: & circa hoc queruntur quatuor.

Primo. De impassibilitate.

Secundo. De subtilitate.

Tertio. De agilitate.

Quarto. De claritate corporum glorificatorum.

ARTICULUS I.

Utrum corpora Sanctorum post resurrectionem erunt impassibilia.

IV. contr. Gent. cap. LXXXVI. I. P. q. XCVII. a. 1. in corp.

1. Ad primum sic proceditur. Videtur quod corpora Sanctorum post resurrectionem non erunt impassibilia. Omne enim mortale est passibile. Sed homo post resurrectionem erit animal rationale imortale: hæc enim est definitio hominis, quæ nunquam ab eo separabitur. Ergo corpus erit passibile.

2. Præterea. Omne quod est in potentia ad formam alterius, est passibile ab illo: quia secundum hoc aliquid est passivum ab alio, ut dicitur in I. de generat. text. LXXVII. & LXXVIII. Sed corpora Sanctorum post resurrectionem erunt in potentia ad aliam formam. Ergo erunt passibilia. Probatio mediæ. Quæcumque communicant in materia, unum eorum est in potentia ad formam alterius: materia enim secundum quod est sub una forma, non amittit potentiam ad aliam formam. Sed corpora Sanctorum post resurrectionem communicabunt cum elementis in materia, quia ex eadem materia reparabuntur ex qua nunc sunt. Ergo erunt in potentia ad aliam formam; & sic erunt passibilia.

3. Præterea. Contraria nata sunt agere, & pati ad invicem, ut in I. de generat. text. 1. dicit Philosophus. Sed corpora Sanctorum post resurrectionem

erunt ex contrariis composita, sicut & nunc sunt. Ergo erunt passibilia.

4. Præterea. In corpore humano resurgit sanguis, & alii humores, ut supra dictum est. Sed ex pugna humorum ad invicem generantur ægitudines, & huiusmodi, passiones in corpore. Ergo erunt corpora Sanctorum post resurrectionem passibilia.

5. Præterea. Magis repugnat perfectioni defectus in actu quam defectus in potentia. Sed passibilitas importat solum defectum in potentia. Cum ergo in corporibus beatorum sint futuri aliqui defectus in actu, sicut cicatrices vulnerum in martyribus, ut in Christo fuerunt; videtur quod nihil peribit perfectioni eorum, si corpora illa passibilia ponantur.

Sed contra. Omne passibile est corruptibile: quia passio magis facta abijcit à substantia. Sed corpora Sanctorum post resurrectionem erunt incorruptibilia, ut dicitur I. Corinth. xv. 42. Seminatur in corruptione, resurget in incorruptione. Ergo erunt impassibilia.

Præterea. Fortius non patitur à debiliori. Sed nullum corpus erit fortius corporibus Sanctorum, de quibus dicitur I. Corinth. xv. 43. Seminatur in infirmitate, surget in virtute. Ergo erunt impassibilia.

QUÆSTIUNCULA II.

1. Ulterius. Videtur quod impassibilitas in omnibus erit æqualis. Quia I. Corinth. xv. dicit Glossa (vetus) quod æqualiter omnes habebit quod pati non possunt. Sed ex hoc erit eis quod non possint pati, quod habent dotem impassibilitatis. Ergo impassibilitas erit æqualis in omnibus.

2. Præterea. Negationes non recipiunt magis, & minus. Sed impassibilitas est quædam negatio, vel privatio passibilitatis. Ergo non potest esse major in uno quam in alio.

3. Præterea. Magis album dicitur quod est nigro impermixtius. Sed nulli corpori Sanctorum admiscebitur aliquid de passibilitate. Ergo omnia erunt impassibilia æqualiter.

Sed contra. Merito debet respondere præmium proportionaliter. Sed Sanctorum quidam fuerunt alius majoris meriti. Ergo cum impassibilitas sit quoddam præmium, videtur quod in quibusdam sit major quam in aliis.

Præterea. Impassibilitas dividitur contra dotem claritatis. Sed illa non erit æqualis in omnibus, ut patet I. Corinth. xv. Ergo nec impassibilitas.

QUÆSTIUNCULA III.

1. Ulterius. Videtur quod impassibilitas sensum in actu à corporibus gloriosis excludat. Quia, sicut dicit Philosophus in II. de Anima, text. com. c. 1. & etiam 11. sentire quoddam patet. Corpora autem gloriosa erunt impassibilia. Ergo non sentient in actu.

2. Præterea. Immutatio naturalis præcedit immutationem animalem, sicut esse naturale præcedit esse intentionale. Sed corpora gloriosa ratione impassibilitatis non immutabuntur immutatione naturali. Ergo nec immutatione animali, quæ requiritur ad sentiendum.

3. Præterea. Quæcumque fit sensus in actu cum nova receptione, fit novum iudicium. Sed ibi non erit novum iudicium, quia non erunt ibi cogitationes volubiles. Ergo non fiet sensus in actu.

4. Præterea. Quando anima est in actu unius potentie, remittitur actus alterius potentie. Sed anima

N. mo. T. mo. N. sup.

summe erit intenta ad actum virtutis intellectivæ, quæ Deum contemplantur. Ergo non erit aliquo modo in actu sensitivæ.

Sed contra est quod dicitur Apocal. 1. 7. Videbit eum omnis oculus. Ergo erit ibi sensus in actu sensitivæ. Præterea. Secundum Philosophum in I. de Anima (text. 119.) animatum ab inanimato distinguitur sensu, & motu. Sed erit ibi motus in actu, quia tamquam scintilla in arundinetis discurret: Sap. III. 7. Ergo & sensus in actu.

QUÆSTIUNCULA IV.

1. Ulterius. Videtur quod non sint ibi omnes sensus in actu. Tactus enim est primus inter alios sensus, ut dicitur in Lib. de Anima, III. text. LXXI. Sed corpora gloriosa carebunt actu sensus tactus: quia sensus tactus fit in actu per immutationem corporis animalis ab aliquo exteriori corpore prædominante in aliqua qualitate activarum, vel passivarum, quarum est tactus discretivus; qualis immutatio tunc esse non poterit. Ergo non erit ibi omnis sensus in actu.

2. Præterea. Sensus gustus deservit actui virtutis nutritivæ. Sed, sicut supra, q. præc. art. 3. question. 5. in corp. dictum est, post resurrectionem huiusmodi actus non erit. Ergo frustra esset ibi gustus.

3. Præterea. Post resurrectionem nihil corrumpitur: quia tota creatura vestietur quadam virtute incorruptionis. Sed sensus odoratus in actu suo esse non potest, nisi aliqua corruptione facta: quia odor non sentitur sine aliqua fumali evaporatione, quæ in quadam resolutione consistit. Ergo sensus odoratus non erit ibi in suo actu.

4. Præterea. Auditus deservit disciplinæ, ut dicitur in Lib. de sensu & sens. cap. 1. vel 11. Sed non erit post resurrectionem beatis necessaria aliqua disciplina per sensibilia: quia divina sapientia replebuntur ex ipsius Dei visione. Ergo non erit ibi auditus.

5. Præterea. Visio fit secundum quod in pupilla recipitur species rei visæ. Sed hoc non poterit esse post resurrectionem in beatis. Ergo non erit ibi visus in actu, qui tamen est omnium sensuum nobilior, Probatio mediæ. Illud quod est lucidum in actu, non est receptivum speciei visibilis; unde speculum directe positum sub radio solis non repræsentat speciem corporis oppositi. Sed pupilla, sicut & totum corpus, erit claritate dotata. Ergo non recipietur in ea aliqua species colorati corporis.

6. Præterea. Secundum Perspectivos, omne quod videtur, sub angulo videtur. Sed hoc non competit corporibus gloriosis. Ergo non habebunt sensum visus in actu. Probatio mediæ. Quæcumque aliquid videtur sub angulo, oportet esse aliquam proportionem angulo ad distantiam rei visæ: quia quod à remotiori videtur, minus videtur, & sub minori angulo: unde posset esse ita parvus angulus quod nihil de re videretur. Si ergo oculus gloriosus videbit sub angulo, oportet quod videat sub terminata distantia; & ita quod non videat aliquid à remotiori quam modo videmus; quod videretur valde absurdum; & sic videretur quod sensus visus actu non erit in corporibus gloriosis.

Sed contra. Potentia conjuncta actui est perfectior quam non conjuncta. Sed natura humana erit in beatis in maxima perfectione. Ergo erunt ibi omnes sensus in suo actu.

Præterea. Vicinius se habent ad animam potentie sensitivæ quam corpus. Sed corpus præmiabitur, vel

punitur propter merita, & demerita animæ. Ergo & omnes sensus præmiabuntur in beatis, & punientur in malis secundum delectationem, & dolorem, vel tristitiam quæ in operatione sensus consistunt.

Respondetur ad primam questionem, quod passio dupliciter dicitur. Uno modo communitate, & sic omnis receptio passio dicitur, sive illud quod recipitur, sit conveniens recipienti, & perfectivum ipsius, sive contrarium, & corruptivum: & ab huiusmodi passionis remotione corpora gloriosa impassibilia non dicuntur, cum nihil quod est perfectionis, eis sit auferendum. Alio modo dicitur proprie, quam sic diffinit Damascenus in II. Lib. de Fide orth. cap. XII. Passio est motus præter naturam: unde immoderatus motus cordis passio ejus dicitur; sed moderatus dicitur ejus operatio: cujus ratio est, quia omne quod patitur, trahitur ad terminos agentis, quia agens assimilatur sibi patiens: & ideo patiens in quantum huiusmodi trahitur extra terminos proprios in quibus erat. Sic ergo proprie accipiendo passionem, non erit in corporibus Sanctorum resurgentium potentialitas ad passionem: & ideo impassibilia dicuntur. Huius autem impassibilitatis ratio diversis diversimode assignatur.

Quidam enim attribuitur eam conditioni elementorum, quæ aliter se habebunt tunc in corpore quam modo se habent. Dicunt enim quod elementa remanebunt ibi secundum substantiam; sed qualitates activæ, & passivæ ab elementis auferentur. Sed hoc non videtur verum: quia qualitates activæ, & passivæ sunt de perfectione elementorum: unde si sine eis repararentur, elementa in corpore resurgenti essent minoris perfectionis quam modo sunt. Et præterea, cum qualitates illæ sint propria accidentia elementorum, ex forma, & materia ipsorum causata, videretur valde absurdum quod causa manente, effectus tollatur.

Et ideo alii dicunt, quod manebunt qualitates, sed non habebunt proprias actiones, divina virtute id faciente ad conservationem humani corporis. Sed hoc etiam non videtur posse stare: quia ad mixturem requiritur actio activarum, & passivarum qualitarum, & secundum prædominium unius, vel alterius mixta efficiuntur diversæ complexionis; quod oportet ponere in corpore resurgenti: quia erunt ibi carnes, & ossa, & huiusmodi partes, quibus omnibus non competit una complexio. Et præterea secundum hoc impassibilitas non posset poni dos in eis, quia non poneret aliquam dispositionem in substantia impassibili, sed solum prohibitionem passionis ab exteriori, scilicet divina virtute; quæ etiam posset idem facere de corpore hominis in statu huius vite.

Et ideo alii dicunt, quod in ipso corpore erit aliquid prohibens passionem corporum gloriosorum, scilicet natura quinti corporis, quam ponunt venire in compositionem humani corporis ad conciliandum elementa in harmoniam quamdam, per quam possint esse debita materia animæ rationalis; sed tamen in statu huius vite, propter dominium naturæ elementaris, corpus humanum patitur ad similitudinem aliorum elementorum; sed in resurrectione dominabitur natura qui nati corporis; & ideo corpus humanum reddetur impassibile ad similitudinem corporis celestis. Sed hoc non potest stare: quia corpus quintum non venit materialiter ad compositionem corporis humani, ut in II. Lib. dist. XLII. q. 111. art. 1. ostensum est.

Et

Et præterea impossibile est dicere, quod aliqua virtus naturalis, qualis est virtus corporis celestis, transferat corpus humanum ad proprietatem gloriæ, qualis est impassibilitas corporis gloriosi; cum immutationem corporis humani Apostolus attribuat virtuti Christi: quia qualis celestis, tales & celestes: I. Corinth. xv. & Philip. 111. 21. *Reformabit corpus humilitatis nostræ configuratum corpori claritatis suæ secundum operationem qua etiam possit subicere sibi omnia.* Et præterea non potest natura celestis ita dominari in corpore humano, quin natura elementaris remaneat, cui ex essentialibus suis principiis passibilitas inest.

Et ideo aliter dicendum, quod omnis passio fit per victoriam agentis super patiens; alias non traheret ipsum ad suos terminos. Impossibile est autem quod aliquid dominetur supra patiens, nisi in quantum debilitatur dominium formæ propriæ supra materiam patientis, loquendo de passione quæ est circa materiam, de qua nunc loquimur. Non enim potest materia subijci uni contrariorum sine hoc quod tollatur dominium alterius super ipsam, vel saltem diminuat. Corpus autem humanum, & quidquid in eo est, perfecte erit subiectum animæ rationali, sicut etiam ipsa perfecte subiecta erit Deo: & ideo in corpore glorioso non poterit esse aliqua mutatio contra dispositionem illam qua perficitur ab anima; & ideo corpora illa erunt impassibilia.

Ad primum ergo dicendum, quod secundum Anselmum, Lib. II. *Cur Deus homo*, cap. xi. mortale ponitur in diffinitione hominis à Philosophis, qui non crediderunt hominem totum aliquando posse esse immortalem, quia non viderunt homines nisi secundum huiusmodi mortalitatis statum. Vel potest dici, quod secundum Philosophum in VIII. *Metaph.* text. xi. r. quia differentie essentialis sunt nobis incognitæ, utitur quandoque differentiis accidentalibus ad significandum essentialis differentias, quæ sunt accidentalium causæ: unde mortale non ponitur in diffinitione hominis quasi ipsa mortalitas ad essentialiam hominis pertineat, sed quia illud quod est causa passibilitatis, & mortalitatis secundum præsentem statum, scilicet compositio ex contrariis, est de essentiali hominis; sed tunc non erit causa ejus propter victoriam animæ super corpus.

Ad secundum dicendum, quod duplex est potentia: ligata, & libera: & hoc non solum est verum de potentia activa, sed etiam passiva. Forma enim ligat potentiam materiæ, determinando ipsam ad unum, secundum quod dominatur super eam. Et quia in rebus corruptibilibus non perfecte dominatur forma super materiam, non perfecte potest ligare ipsam, quin recipiat interdum per aliquam passionem dispositionem contrariam formæ. Sed in Sanctis post resurrectionem omnino anima dominabitur supra corpus; nec illud dominium aliquo modo poterit auferri, quia ipsa erit immutabiliter Deo subiecta, quod non fuit in statu innocentie: & ideo (1) in corporibus illis manet eadem potentia ad formam aliam quæ nunc inest quantum ad substantiam potentie, sed erit ligata per victoriam animæ supra corpus, ut nunquam in actum passionis exire possit.

Ad tertium dicendum, quod qualitates elementares sunt instrumenta animæ, ut patet in II. de Anima, text. xl. quia calor ignis in corpore animalis regulatur in actu nutriendi per virtutem animæ. Quando autem agens principale est perfectum, & non est

(1) Al. in corporalibus. (2) Al. & quidem. (3) Al.

aliquis defectus in instrumento, nulla actio procedit ab instrumento nisi secundum dispositionem principalis agentis: & ideo in corporibus Sanctorum post resurrectionem nulla actio, vel passio poterit provenire à qualitatibus elementaribus quæ sit contra dispositionem animæ, quæ intendit conservare corpus.

Ad quartum dicendum secundum Augustinum in epistola cxlvi. ad Consentium, cap. 11. quod valeret divina potentia de ista visibili, atque tractabili natura corporum, quibusdam manentibus, auferre quas voluerit qualitates: unde sicut ab igne fornacis Chaldaeorum abstulit virtutem comburendi quantum ad aliquid, quia corpora puerorum illa servata sunt; sed mansit quantum ad aliquid, quia ille ignis ligna comburebat: ita auferretur ab humoribus passibilitatem, & dimittet naturam. Modus autem quod hoc fiet, dictus est.

Ad quintum dicendum, quod cicatrices vulnerum non erunt in Sanctis, nec in Christo fuerunt, in quantum important aliquem defectum, sed in quantum sunt signa constantissimæ virtutis qua passi sunt pro justitia, & fide; ut ex hoc & ipsis, & aliis gaudium crescat: unde dicit Augustinus XXII. de Civitate Dei, cap. xx. *Nescio quomodo sic afficimur amore martyrum beatorum, ut velimus in illo regno in eorum corporibus videre vulnerum cicatrices quæ pro Christi nomine pertulerunt: & fortasse videbimus. Non deformatas in eis, sed dignitas erit; (2) & quedam quantum in corpore non corporis, sed virtutis pulchritudo fulgebit.* Nec tamen si aliqua martyribus amputata, & ablata sunt membra, sine ipsis membris erunt in resurrectione mortuorum, quibus dictum est, Luc. xxi. 18. *Capillus de capite vestro non peribit.*

SOLUTIO II.

Ad secundam questionem dicendum, quod impassibilitas potest dupliciter considerari: vel secundum se, vel secundam causam suam. Si secundum se consideretur, quia solam privationem, vel negationem importat, non suscipit magis, & minus, sed erit æqualis in omnibus beatis. Si autem consideretur secundum causam suam, sic erit major in uno quam in alio. Causa autem ejus est dominium animæ super corpus; quod quidem dominium causatur ex hoc quod servitur Deo immobiliter: unde in illo qui perfectius fruitur, est major impassibilitatis causa.

Ad primum ergo dicendum, quod Glossa illa loquitur de impassibilitate secundum se, & non secundum causam suam.

Ad secundum dicendum, quod quamvis negationes, & privationes secundum se non intenduntur, nec remittuntur; tamen intenduntur, & remittuntur ex causis suis; sicut dicitur esse locus magis tenebrosus qui habet plura, & majora obstacula lucis.

Ad tertium dicendum, quod aliqua non solum intenduntur per recessum à contrario, sed etiam per accessum ad terminum, sicut lux intenditur: (3) & potest etiam impassibilitas est major in uno quam in alio, quamvis in nullo aliquid passibilitatis remaneat.

SOLUTIO III.

Ad tertiam questionem dicendum, quod aliquem sensum esse in corporibus beatorum, omnes ponunt: alias vita corporalis Sanctorum post resurrectionem assimilaretur magis somno quam vigiliæ: quod non com-

competit illi perfectioni, eo quod in somno corpus sensibile non est in ultimo actu vite propter quod somnus dicitur vite dimidium in I. Ethic. cap. xi. r. vel xv. Sed in modo sentiendi diversi diversa opinantur.

Quidam enim dicunt, quod quia gloriosa corpora erunt impassibilia, & propter hoc non receptibilia peregrinæ impressionis, & multo minus quam corpora celestia, non erit ibi sensus in actu per receptionem alicujus speciei à sensibilibus, sed magis extra mittendo. Sed hoc non potest esse: quia in resurrectione natura speciei manebit eadem in homine, & in omnibus partibus ejus. Huiusmodi autem est natura sensus, ut sit potentia passiva, ut in II. de Anima, text. com. li. & cxi. probat Philosophus: unde si in resurrectione Sancti sentirent extra mittendo, & non recipiendo, non esset sensus in eis virtus passiva, sed activa; & sic non esset ejusdem speciei cum sensu qui nunc est, sed esset aliqua alia virtus eis data: sicut enim materia nunquam fit forma, ita potentia passiva nunquam fit activa.

Et ideo alii dicunt, quod sensus in actu fiet per susceptionem non quidem ab exterioribus sensibilibus, sed per effluxum à superioribus viribus; ut sicut nunc superiores vires accipiunt ab inferioribus, ita tunc è converso inferiores accipient à superioribus. Sed ille motus receptionis non facit vere sentire: quia omnis potentia passiva secundum suæ speciei rationem determinatur ad aliquod speciale activum: quia potentia, in quantum huiusmodi, habet ordinem ad illud respectu cuius dicitur: unde cum proprium activum in sensu exteriori sit res existens extra animam, & non intentio ejus existens in imaginatione, vel ratione, si organum sentiendi non moveatur à rebus extra, sed ex imaginatione, vel aliis superioribus viribus, non erit vere sentire. Unde non dicimus quod phrenetici, & alii mente capti, in quibus propter victoriam imaginativæ virtutis fit huiusmodi fluxus specierum ad organa sentiendi, vere sentiant, sed quod videtur eis quod sentiant.

Et ideo dicendum est cum aliis, quod sensus corporum gloriosorum erit per susceptionem à rebus quæ sunt extra animam.

Sed sciendum, quod organa sentiendi immutantur à rebus quæ sunt extra animam dupliciter. Uno modo immutatione naturali, quando scilicet organum disponitur eadem qualitate naturali qua disponitur res extra animam quæ agit in ipsum; sicut cum manus fit calida, & adusta ex tactu rei calidæ, vel odorifera ex tactu rei odoriferæ. Alio modo immutatione spiritali quando recipitur qualitas sensibilis in instrumento secundum esse spirituale, idest species, sive intentio qualitatis, & non ipsa qualitas, sicut pupilla recipit speciem albedinis, & tamen ipsa non efficitur alba. Prima ergo receptio non causat sensum per se loquendo, quia sensus est susceptivus specierum in materia præter materiam, idest præter esse materiale quod habebant extra animam, ut dicitur in II. de Anima, text. cxi. & hæc receptio immutat naturam recipientis, quia recipitur hoc modo qualitas secundum esse suum materiale. Unde ista receptio non erit in corporibus gloriosis, sed secunda, quæ per se facit sensum in actu, & non immutat naturam recipientis.

Ad primum ergo dicendum, quod jam patet ex dictis quod per hanc passionem quæ est in actu sentiendi (quæ non est aliud quam receptio prædicta) non trahitur corpus extra naturalem suam qualitatem,

(4) Al. deest dicitur. (5) Al. Exultationes.

sed spiritualiter perficitur: unde impassibilitas gloriosorum corporum hanc passionem non excludit.

Ad secundum dicendum, quod omne passivum recipit actionem agentis secundum suum modum. Si ergo aliquid sit quod natum sit immutari ab activo, naturali, & spiritali immutatione, immutatio naturalis præcedit immutationem spirituales, sicut esse naturale præcedit esse intentionale. Si autem natum sit immutari tantum spiritaliter, non oportet quod immutetur naturaliter; sicut est de aere, qui non est receptivus coloris secundum esse naturale, sed solum secundum esse spirituale; & ideo hoc solum modo immutatur; sicut è converso corpora inanimata immutantur per qualitates sensibiles solum naturaliter, & non spiritaliter. In corporibus autem gloriosis non poterit esse aliqua immutatio naturalis: & ideo ibi erit spiritalis immutatio tantum.

Ad tertium dicendum, quod sicut erit nova receptio speciei in organo sentiendi, ita erit novum iudicium sensus communis, non autem novum iudicium intellectus de hoc, sicut fit in eo qui videt aliquid quod prius scivit. Quod autem Augustinus dicit, Lib. XV. de Trinit. cap. xvi. quod non erunt ibi cogitationes volubiles, intelligitur de cogitationibus intellectivæ partis: unde non est ad propositum.

Ad quartum dicendum, quod quando unum duorum est ratio alterius, occupatio animæ circa unum non impedit, nec remittit occupationes ejus circa aliud; sicut medicus dum videt urinam, non minus potest considerare regulas artis de coloribus urinarum, sed magis: & quia Deus apprehenditur à Sanctis ut ratio omnium quæ ab eis aguntur, vel cognoscuntur; ideo occupatio eorum circa sensibilia sentienda, vel quæcumque alia contemplanda, aut agenda in nullo impedit divinam contemplationem, nec è converso. Vel dicendum, quod ideo una potentia impeditur in suo actu, quando alia vehementer operatur, quia una potentia de se non sufficit ad tam intensam operationem, nisi ei subveniatur per id quod erat aliis potentiis, vel membris influendum à principio vite: & quia in Sanctis erunt omnes potentie perfectissimæ, una poterit intense operari, ita quod ex hoc nullum impedimentum præstabitur actioni alterius potentie, sicut & in Christo fuit.

SOLUTIO IV.

Ad quartam questionem dicendum, quod circa hoc est duplex opinio.

Quidam enim dicunt, quod in corporibus gloriosis erunt omnes potentie sensuum, non tamen erunt in actu nisi duo sensus, scilicet visus, & tactus: nec hoc erit ex defectu sensuum, sed ex defectu medii, & objecti: nec tamen erunt frustra, quia erunt ad integritatem humanæ naturæ, & ad commendandam sapientiam Creatoris. Sed hoc non videtur verum: quia illud quod est medium in istis sensibus, est etiam in aliis medium. In visu enim est medium aer, qui etiam est medium in auditu, & odoratu; sicut patet in II. de Anima, text. lxxvi. lxxix. & cxii. Similiter etiam gustus habet medium conjunctum, sicut & tactus, cum gustus sit quidam tactus, ut in eodem Libro (4) dicitur. Odor etiam erit ibi, qui est objectum odoratus, cum Ecclesia cantet, quod odor suavissimus erunt corpora Sanctorum. Laus etiam vocalis erit in patria: unde Augustinus dicit super illud Psalm. clix. (5) *Exultationes Dei in gutture eorum*, quod corda, & linguæ non desinent laudare Deum.

(4) Al. deest dicitur. (5) Al. Exultationes.